

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра соціальної географії та рекреаційного природокористування

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

**ПРОГРАМА
комплексного атестаційного екзамену**

Галузь знань

Спеціальність

Рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма

Факультет

Мова навчання

24 «Сфера обслуговування»

242 «Туризм»

перший (бакалаврський)

«Міжнародний туризм»

географічний

українська

Чернівці, 2022 р.

Програма комплексного атестаційного екзамену (нормативної складової) складена відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм» (спеціальність 242 «Туризм», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»), уведеної наказом по університету № 185 від 11.05. 2021 р.

Розробники:

доценти кафедри географії та менеджменту туризму Олександр КОРОЛЬ, Галина КРУЛЬ; доцент кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри соціальної географії та рекреаційного природокористування

Протокол № 1 від “29” серпня 2022 року

Завідувач кафедри

Жанна БУЧКО

Перезатверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму

Протокол № 2 від “1” вересня 2022 року

Завідувач кафедри географії

та менеджменту туризму, гарант ОП

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету

Протокол № 2 від “1” вересня 2022 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Микола ПАСЧНИК

Атестація здобувачів вищої освіти освітнього рівня «Бакалавр» здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навиків випускників, передбачених Освітньою програмою «Міжнародний туризм» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» з використанням загальнодержавних методів комплексної діагностики. Атестація здобувачів вищої освіти освітнього рівня «Бакалавр» здійснюється у формі комплексного атестаційного екзамену із дисциплін професійної підготовки та професійної іноземної мови.

Програма комплексного атестаційного екзамену визначається фаховими компетентностями та програмними результатами навчання, які підлягають оцінюванню відповідно до Освітньої програми «Міжнародний туризм». На державний іспит на 4 курсі відповідно до Освітньої програми виносяться нормативні дисципліни професійної підготовки та професійна іноземна мова.

Комплексний іспит зі спеціальності проводиться у тестовій формі. Тестове завдання складається, принаймні, з чотирьох варіантів змістовних відповідей, з яких лише одна правильна. Неправильні відповіді неочевидні та виглядають правдоподібними за відсутності знань із питання, релевантного тестовому завданню. Екзаменаційне завдання складається з:

1) 75 тестових завдань, які обираються випадково з [банку питань](#) (блізько 700) в одинаковій кількості зожної нормативної дисципліни професійної підготовки, що внесені на державну атестацію. Тестування проводиться на платформі Moodle. Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за всі тестові завдання – 75.

2) 25 тестових завдань з іноземної мови (англійської, німецької, французької), підготовлених кафедрою іноземних мов для природничих факультетів в кількості по 200 тестових завдань, які обираються випадково з [банку питань](#) окремо для англійської та німецької мов. Тестування проводиться на платформі Moodle. Кожне тестове завдання оцінюється в 1

бал. Максимальна кількість балів за всі тестові завдання з іноземної мови – 25.

Оцінювання результатів складання іспиту здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань (за національною (4-балльною) шкалою, 100-балльною університетською та шкалою ЄКТС).

Підсумкова оцінка комплексного атестаційного екзамену визначається як сума балів за вище зазначені виконані екзаменаційні завдання.

Якщо кваліфікаційна атестація випускників припадає на період надзвичайних ситуацій, то згідно з рішенням університету (за роз'ясненням Міністерства освіти і науки України) факультети/інститути, випускові кафедри організують її у дистанційній формі відповідно до Додатку до положення.

Присвоєння кваліфікації «Бакалавр з туризму» здійснює Екзаменаційна комісія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Теми з нормативних дисциплін професійної підготовки, що виносяться на комплексний атестаційний екзамен

1. Історія туризму як наукова дисципліна.
2. Історичні передумови виникнення і розвитку подорожей у Стародавньому світі.
3. Розвиток подорожей в епоху Середньовіччя.
4. Роль та значення епохи Великих географічних відкриттів у розвитку мандрівництва.
5. Подорожі в епоху Відродження та Просвітництва.
6. Розвиток туризму у XIX першій половині ХХ століття.
7. Історичні передумови розвитку мандрівництва та формування туристичної галузі в Україні.
8. Розвиток туризму в світі на сучасному етапі.
9. Туризм як форма міжнародних відносин.
10. Міжнародний туризм як соціально-економічне явище.
11. Чинники розвитку міжнародного туризму.
12. Статистика міжнародного туризму.
13. Туристичні формальності.
14. Міжнародний туризм та Україна.
15. Державне регулювання міжнародної туристичної діяльності.

16. Міжнародна співпраця в галузі туризму.
17. Світова організація туризму та її роль в розвитку міжнародного туризму.
18. Процеси транснаціоналізації та глобалізації в міжнародному туризмі.
19. Актуальні проблеми та перспективи розвитку міжнародного туризму в Україні та світі.
20. Об'єкт, предмет і завдання географії міжнародного туризму.
21. Географія туризму як наукова дисципліна.
22. Еволюція наукових досліджень в царині географії туризму.
23. Методологія та методика географічних досліджень в туризмі.
24. Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів.
25. Природні умови і ресурси території як чинник розвитку туризму.
26. Історико-культурні ресурси та їх вплив на розвиток міжнародного туризму.
27. Суспільно-географічні чинники розвитку міжнародного туризму.
28. Географічна характеристика купально-пляжного туризму, його інфраструктура.
29. Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму в світі, його види.
30. Географічна характеристика розважального туризму в світі, його різновиди.
31. Географія круїзного та активного туризму в світі.
32. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму в світі.
33. Географія ділового туризму в світі.
34. Географія релігійного туризму та паломництва в світі.
35. Поняття екскурсії.
36. Функції та ознаки екскурсії.
37. Класифікація екскурсій за змістом.
38. Класифікація екскурсій за іншими ознаками.
39. Попередня робота та порядок створення екскурсії.
40. Екскурсійні об'єкти та маршрут.
41. Підготовка тексту екскурсії.
42. Методика проведення екскурсії.
43. Техніка проведення екскурсії та її методична розробка.
44. Теоретико-методологічні основи вивчення рекреаційних послуг.
45. Сфера послуг як галузь національної економіки.
46. Інфраструктурне забезпечення рекреаційних територій.
47. Особливості функціонування ринку послуг.
48. Рекреація як соціально-економічне явище.
49. Структура територіальної рекреаційної системи.
50. Рекреаційні потреби як основа просторово-часової організації рекреаційної діяльності.
51. Оцінка ємності ринку рекреаційних послуг.
52. Рекреаційні послуги установ природно-заповідного фонду.
53. Організація лікувально-профілактичних послуг.

54. Організація культурно-пізнавальних послуг.
55. Організація торгівельно-побутових послуг.
56. Державно-правове регулювання рекреаційної діяльності.
57. Фактори виробництва рекреаційних послуг.
58. Умови створення та функціонування туристичного підприємства.
59. Технологія створення туристичного продукту та формування асортименту туристичного підприємства.
60. Принципи формування програм перебування туристів.
61. Організація обслуговування клієнтів.
62. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів.
63. Види туристичних формальностей та умови їх виконання.
64. Паспортно-візові формальності.
65. Митні, валютні та медико-санітарні туристичні формальності.
66. Страхування в туризмі.
67. Бронювання туристичного обслуговування.
68. Безпека туристичних подорожей.
69. Туризм та рекреація в країнах Європи.
70. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Європи.
71. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Франція, Німеччина).
72. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Великобританія, Бельгія, Нідерланди).
73. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної Європи (Австрія, Швейцарія).
74. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Європи (Фінляндія, Норвегія, Швеція).
75. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Європи (Данія, Ісландія).
76. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Європи (Іспанія, Португалія).
77. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Європи (Італія, Греція).
78. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Польща, Угорщина).
79. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Словаччина, Чехія)
80. Туристично-країнознавча характеристика країн Центрально-Східної Європи (Латвія, Литва, Естонія).
81. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Румунія, Болгарія)
82. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Хорватія, Албанія).
83. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Європи (Сербія, Чорногорія, Македонія).

84. Туризм і рекреація в країнах Азії.
85. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Азії.
86. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Західної Азії (Туреччина).
87. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Західної Азії (ОАЕ, Кіпр).
88. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Західної Азії (Ізраїль, Йорданія).
89. Туристично-країнознавча характеристика країн Закавказзя (Грузія, Вірменія, Азербайджан).
90. Туристично-країнознавча характеристика країн Центральної Азії (Казахстан, Узбекистан, Туркменістан, Таджикистан).
91. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Азії (Індія).
92. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Азії (Шрі-Ланка, Мальдіви).
93. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії (Тайланд).
94. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії (Малайзія, Індонезія).
95. Туристично-країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії (В'єтнам, Сінгапур).
96. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Азії (Китай).
97. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Азії (Японія, Південна Корея).
98. Туристичний продукт туроператорів в Україні по країнах Азії.
99. Туризм та рекреація в країнах Африки.
100. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Африки.
101. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Африки (Стіпет).
102. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Африки (Марокко, Туніс).
103. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Кенія).
104. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Мадагаскар, Маврикій).
105. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Танзанія).
106. Туристично-країнознавча характеристика країн Східної Африки (Сейшельські Острови).
107. Туристично-країнознавча характеристика країн Південної Африки (ПАР).
108. Туристично-країнознавча характеристика країн Західної та Центральної Африки.
109. Туризм і рекреація в Австралії та Океанії.

110. Туристично-країнознавча характеристика Австралії.
111. Туристично-країнознавча характеристика Нової Зеландії.
112. Туристично-країнознавча характеристика країн Океанії (Фіджи).
113. Туристично-країнознавча характеристика країн Океанії (Папуа-Нова Гвінея, Таїті).
114. Туризм та рекреація в країнах Америки.
115. Світова спадщина ЮНЕСКО як важлива складова рекреаційно-туристичних ресурсів Америки.
116. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Америки (США).
117. Туристично-країнознавча характеристика країн Північної Америки (Канада).
118. Туристично-країнознавча характеристика країн Латинської Америки (Мексика).
119. Туристично-країнознавча характеристика країн Латинської Америки (Бразилія).
120. Туристично-країнознавча характеристика країн Латинської Америки (Аргентина).
121. Туристично-країнознавча характеристика країн Карибського басейну (Куба).
122. Туристичний продукт туроператорів в Україні по країнах Америки.
123. Рекреаційно-туристичні ресурси: сутність поняття та класифікація.
124. Сутність об'єктів природного середовища як рекреаційно-туристичних ресурсів.
125. Рекреаційно-ресурсна сутність об'єктів природно-антропогенного походження.
126. Залучення об'єктів антропогенного походження до рекреаційно-туристичного ресурсокористування.
127. Загальна характеристика природних рекреаційно-туристичних ресурсів України.
128. Загальна характеристика природно-антропогенних рекреаційно-туристичних ресурсів України.
129. Загальна характеристика антропогенних рекреаційно-туристичних ресурсів України.
130. Рекреаційно-туристичні ресурси півдня України.
131. Рекреаційно-туристичні ресурси заходу України.
132. Рекреаційно-туристичні ресурси півночі України.
133. Рекреаційно-туристичні ресурси сходу України.
134. Економіко-математичне моделювання бізнес-процесу туристичної діяльності.
135. Огляд інформаційних систем в туризмі.
136. Технічне забезпечення туристичної фірми.
137. Сучасні текстові редактори.
138. Сучасні таблицяні процесори.
139. Сучасні засоби створення презентацій.

140. Інтернет-ресурси в туристичному бізнесі.
141. Проектування і створення Інтернет-ресурсів туристичної фірми.
142. Використання туристичного програмного забезпечення.
143. Поняття «гостинності» і «готельного господарства». Ретроспективний аналіз розвитку готельної справи.
144. Види сучасних засобів розміщення.
145. Системи класифікації готелів у світі.
146. Призначення готелів, їх розташування у структурі міста.
147. Основні фонди готельного господарства.
148. Формування предметно-просторового середовища готелю.
149. Інженерно-технічне устаткування готельних комплексів.
150. Особливості початкової фази обслуговування клієнтів у готелях.
151. Обслуговування гостей службою прийому і розміщення.
152. Діяльність служби номерного фонду.
153. Організація і технологія виконання прибиральних робіт у готелі.
154. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства при готелі.
155. Організація і надання додаткових послуг у готелях.
156. Робота персоналу готельного підприємства з клієнтами.
157. Пожежна безпека, охорона праці і техніка безпеки.
158. Загальні поняття ресторанного господарства.
159. Еволюція ресторанного господарства. Періоди розвитку ресторанної справи.
160. Формування внутрішнього простору закладів ресторанного господарства.
161. Виробниче устаткування закладів ресторанного господарства.
162. Столовий посуд, інвентар, спеціалізоване столове приладдя, білизна.
163. Основні стадії технологічного процесу виробництва продукції в закладах ресторанного господарства.
164. Способи і прийому теплової кулінарної обробки продуктів.
165. Принципи складання рецептур на продукцію ресторанного господарства.
166. Меню в закладах ресторанного господарства.
167. Особливості професійного етикету працівників закладів ресторанного господарства.
168. Загальна характеристика форм і методів обслуговування.
169. Організація обслуговування відвідувачів у ресторанах.
170. Обслуговування банкетів.
171. Обслуговування прийомів за протоколом.
172. Особливості виробництва і споживання напоїв.
173. Соціально-економічна сутність ціни.
174. Туристичний продукт як об'єкт ціноутворення.
175. Попит і пропозиція туристичного продукту як основа формування цін.
176. Конкуренція та її форми. Особливості формування цін за умов конкуренції.

177. Маркетингова діяльність туристичного підприємства та формування цін.
178. Формування цін на різних типах ринків.
179. Методи визначення ціни.
180. Цінові ризики та їх вплив на формування цін.
181. Інфляційні процеси та їх вплив на ціни.
182. Вплив держави на формування цін в туризмі.
183. Транспортне забезпечення туризму.
184. Стратегія сталого розвитку туризму.
185. Вплив туризму та транспортних подорожей на довкілля.
186. Розвиток транспортної системи світу.
187. Сучасний стан розвитку водної транспортної системи світу.
188. Організація обслуговування туристів під час лінійного перевезення.
189. Стан розвитку залізничної системи.
190. Організація спеціалізованих залізничних турів.
191. Стан розвитку системи перевезень повітряним транспортом.
192. Організація перевезень туристів авіатранспортом.
193. Стан розвитку системи автоперевезень.
194. Організація спеціалізованого автотуру та перевезень на регулярних лініях.
195. Паспортно-візові формальності і страхування на транспортні.
196. Історія становлення, зміст і завдання маркетингу туризму.
197. Потреби та теорії мотивацій, туристичні потреби та їх класифікація.
198. Поняття туристичний попит і споживча поведінка на ринку.
199. Чинники туристичного попиту.
200. Поняття та оцінка туристичного ринку. Типи ринків і конкуренція.
201. Сегментація туристичного ринку.
202. Поняття туристичний продукт, основні та додаткові послуги. Життєвий цикл тур продукту.
203. Класифікація туристичного продукту за видами та формами туризму, рівнем сервісу.
204. Поняття ціни, структура та види цін в туризмі, цілі та методи ціноутворення.
205. Ціноутворення: визначення попиту. Оцінка рівня витрат, структура вартості туристичного продукту та норма прибутку. Аналіз цін конкурентів.
206. Маркетингова збурова стратегія. Поняття каналу збуру, його учасники та рівні в туризмі.
207. Функція просування, цільова аудиторія та бажана реакція, канали особистої та неособистої комунікації.
208. Реклама в туризмі, засоби та зміст реклами. Стимулювання збуру. Паблік рилейшнз і Пабліситі. Особистий продаж туристичного продукту.
209. Сутність менеджменту в туризмі.
210. Туристична організація як соціальна структура.
211. Організаційні структури управління в туризмі.

212. Фактори та принципи в менеджменті туризму.
213. Планування як функція менеджменту туристичного підприємства.
214. Організація виробництва туристичних послуг як функція туристичного менеджменту.
215. Мотивація та стимулювання в туризмі.
216. Функція контролю в туризмі.
217. Система методів менеджменту у роботі підприємств туристичного сервісу.
218. Управлінські рішення у менеджменті туристичних підприємств.
219. Сучасні технології управління колективами в туризмі.
220. Комуникаційні процеси у сфері управління турпідприємством.
221. Ефективність менеджменту в туризмі.
222. Соціальна відповідальність в турпідприємництві.
223. Юридичні аспекти менеджменту туризму.
224. Теоретичні засади в туризмі.
225. Зародження та розвиток анімаційних форм дозвілля.
226. Матеріально-технічна база анімації в туризмі.
227. Сценарно-режисерські основи анімації в туризмі.
228. Підготовка анімаційних кадрів.
229. Види та форми рекреаційної анімації.
230. Специфіка вербальної анімації.
231. Специфіка танцювальної анімації.
232. Свято як основа комплексної анімації.
233. Форми туристичної анімації.
234. Карнавал як складова туристичної анімації.
235. Особливості садово-паркової анімації.
236. Азартна гра як основа туристично-ігрової анімації.
237. Анімація як складова екскурсії.
238. Особливості етнічної анімації.

Теми з «Професійної іноземної мови»

Англійська мова

1. Основні принципи менеджменту в туризмі
2. Ключові поняття туристичного бізнесу
3. Типи організацій в туризмі
4. Типи взаємовідносин в організації
5. Історія розвитку гостинності та туризму
6. Структура сучасної індустрії гостинності
7. Основні характеристики готельних послуг. Персонал готелю
8. Організація готельного бізнесу. Типи готелів
9. Сервісні характеристики туристичної індустрії
10. Послуги харчування та кейтерингу
11. Ресторанний бізнес
12. Особливості поведінки споживача на туристичному ринку

13. Маркетинг та реклама в туризмі
14. Класифікація видів туризму. Типи туризму
15. Сутність та види класифікації екскурсій
16. Зелений туризм в Україні
17. Розваги та анімація в туризмі
18. Платіжні засоби в туризмі
19. Всесвітня туристична організація
20. Список та класифікація об'єктів спадщини ЮНЕСКО
21. Об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні
22. Вплив туристичної діяльності на економіку країни
23. Типи алкогольних напоїв та правила сервіровки
24. Класифікація вин
25. Характеристика туристичного продукту

Німецька мова

1. Походження поняття туризм
2. Визначення поняття туризм
3. Туризм як типова галузь послуг та турпродукт
4. Якість турпослуг та їх наслідки
5. Стадії розвитку обслуговування клієнтів
6. Економічний аспект туризму
7. Економічні наслідки туризму
8. Туризм та зайнятість
9. Туризм та культурна спадщина
10. Турагенція та туроператор
11. Турпакет
12. Турпослуги та індивідуальні тури
13. Захист подорожі
14. Види подорожей
15. Активний відпочинок
16. Турагенція. Представницька та посередницька
17. Турагенція. Мережі агенцій
18. Переваги та недоліки турагенцій
19. Роль реклами в туризмі
20. Поштова реклама в туризмі
21. Стилістичні засоби в рекламі
22. Чайові. Чайові в ресторані
23. Чайові в готелі
24. Чайові під час круїзів, авто-, авіа- та залізничних подорожей
25. Інтернет та туризм

Французька мова

1. Поява туризму в світі
2. Поняття туризму

3. Поняття туристичної агенції
 4. Типи курортів
 5. Система «Все включено»
 6. «Все включено» в різних системах сервісу
 7. Визначення спеціальності туристичного гіду
 8. Типологія туристичних гідів
 9. Види туризму: відпочинок на узбережжі
 10. Види туризму: гірський туризм
 11. Види туризму: морський туризм
 12. Види туризму: велотуризм
 13. Види туризму: дегустації вин
 14. «Винний» туризм: дегустації та історія виноробства
 15. Круїзи навколо світу
 16. Подорожі авто-стопом
 17. «Дикий» туризм
 18. Ареали «дикого» туризму
 19. Організація готельного бізнесу. Типи готелів
 20. Готельний бізнес: класифікація та послуги
 21. Персонал сфери туризму: директор турагенції
 22. Персонал сфери туризму: менеджер з продаж
 23. Персонал сфери туризму: розроблення туристичних маршрутів
 24. Персонал сфери туризму: оформлення тур пакетів
 25. Персонал сфери туризму: туроператори
 26. Персонал сфери туризму: гід-перекладач
 27. Основні функції туроператорів
 28. Види транспорту для подорожей (наземний транспорт, поїзд, літак)
 29. Придбання квитків для подорожі
- Проходження митниці у туристичній поїздці

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ ЗА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розгляд апеляцій

У випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію. Апеляція на ім'я ректора університету подається ректору або першому проректору після оприлюднення оцінок з обов'язковим повідомленням завідувача випускової кафедри, директора інституту/декана факультету. У випадку надходження апеляції розпорядженням ректора створюється комісія для розгляду апеляції. Головою комісії призначається перший проректор. До її складу входять директор інституту/декан факультету, або їхні заступники, завідувачі кафедр, начальник навчального відділу. Склад комісії затверджується розпорядженням ректора.

Комісія розглядає апеляції випускників з приводу порушення процедури проведення іспиту або захисту випускних кваліфікаційних робіт/проектів, що могло негативно вплинути на оцінку Екзаменаційної комісії. Апеляція розглядається впродовж трьох робочих днів після її подачі. У випадку встановлення комісією порушення процедури проведення атестації, яке влипнуло на результати оцінювання, комісія пропонує ректору університету скасувати відповідне рішення Екзаменаційної комісії і провести повторне засідання Екзаменаційної комісії у присутності представників комісії з розгляду апеляції.

Правила **академічної** **доброчесності**
[\(https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhH2vtYw3h06eRe/view\)](https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhH2vtYw3h06eRe/view)

Списування - «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання»

Найпоширенішою формою списування є використання рукописних, друкованих й електронних джерел інформації при виконанні тестових завдань під час комп'ютерного тестування, письмових робіт, передусім екзаменаційних та контрольних робіт, без офіційного дозволу викладача.

До списування також належить:

- здавання або презентація різними особами, які навчаються, робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;
- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;
- використання системи прихованых сигналів (звукових, жестових та інших) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;
- несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги під час контрольних замірів знань та умінь осіб, які навчаються, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю тощо;
- отримання іншої несанкціонованої допомоги при виконанні тих завдань, які передбачають самостійне виконання.

Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної добросердісті здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту). [У цьому випадку в наказі по університету зазначається: «Відрахувати з університету за порушення

Етичного кодексу ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhH2vtYw3h06eRe/view>) (далі зазначається прізвище, ім'я та побатькові особи)].

**Порядок проведення державної атестації
зі спеціальністі 242 “Туризм”**
Перший рівень вищої освіти: бакалавр
Форма навчання: денна та заочна

Розроблено на основі Положення „Про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи екзаменаційної комісії в ЧНУ ім. Ю. Федьковича” від 25.05.2020 р. (https://drive.google.com/file/d/1-JYnU5bt8e_KIz4-AlQPDuSOLFGd6mN8/view), а також Додатку до „Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” у частині проведення поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової передвищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання» (<https://drive.google.com/file/d/12PeO8VqGqWNJriqcCy5dR9LHygBaJ6-W/view>).

1. Форма та порядок проведення атестаційного іспиту

Комплексний іспит зі спеціальності проводиться у тестовій формі.

Тестове завдання складається, принаймні, з чотирьох варіантів змістовних відповідей, з яких лише одна правильна. Неправильні відповіді неочевидні та виглядають правдоподібними за відсутності знань із питання, релевантного тестовому завданню. Екзаменаційне завдання складається з:

1) 75 тестових завдань, які обираються випадково з банку питань (блізько 700) (https://drive.google.com/file/d/1wx3GnZ_LHYHsXxQ-FA6IjpEVBRVEdGQx/view) в однаковій кількості з кожної нормативної дисципліни професійної підготовки, що винесені на державну атестацію. Тестування проводиться на платформі Moodle. Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за всі тестові завдання – 75.

2) 25 тестових завдань з іноземної мови (англійської, німецької, французької) (<https://drive.google.com/file/d/1WqfUSivd6TLhtqO9G0QM7qcEP4DATKzV/view>), підготовлених кафедрою іноземних мов для природничих факультетів в кількості по 200 тестових завдань, які обираються випадково з банку питань окремо для англійської, німецької та французької мов. Тестування проводиться на платформі Moodle. Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів за всі тестові завдання з іноземної мови – 25.

Оцінювання результатів складання іспиту здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань (за національною (4-балльною) шкалою, 100-балльною університетською та шкалою ЄКТС).

Підсумкова оцінка комплексного іспиту визначається як сума балів за вище зазначені виконані екзаменаційні завдання.

Перед іспитом студенти поділені на екзаменаційні групи до 12 осіб, які сесійно (хвилями) здаватимуть кваліфікаційний іспит.

2. Форма та порядок проведення захисту кваліфікаційних робіт

Захист кваліфікаційної роботи відбувається очно чи дистанційно (за наявності відповідних документів, що підтверджують поважність причини відсутності здобувача вищої освіти очно).

До захисту бакалаврської роботи допускаються студенти, які:

- не мають академічної заборгованості з дисциплін, що вивчалися;
- успішно склали державний іспит з нормативних і професійно-орієнтованих дисциплін;

- відповідно до вимог і у визначені терміни написали бакалаврську роботу, успішно пройшли попередній захист на випускових кафедрах, отримали позитивну рецензію, вчасно подали її на затвердження завідувача випускової кафедри і пройшли перевірку на plagiat.

Остаточний варіант оформленої бакалаврської дипломної роботи, підписаний завідувачем кафедри, з висновком наукового керівника, рецензією та звітом подібності (Unicheck Similarity Report) подається на кафедру за 14 днів до початку роботи ЕК із захисту бакалаврських робіт.

Бакалаврська робота разом із відгуком і рецензією (незалежно від того, яка оцінка роботи дана в ній), подається до Екзаменаційної комісії.

Захист бакалаврських робіт проводиться на відкритому засіданні ЕК за участі не менше 2/3 складу комісії. Уся процедура захисту бакалаврської роботи триває близько 20 хвилин. Для викладу змісту роботи студент готує доповідь українською мовою, розраховану на 7-10 хвилин. Як правило, вона будується в тій же послідовності, у якій виконана робота. Однак основну частину виступу повинні складати конструктивні розробки, конкретні пропозиції автора. Докладніше обґрунтуються ті пропозиції, які рекомендуються для впровадження в практику.

Окрім доповіді державною (українською) мовою, здобувач готує коротку анотацію бакалаврської роботи іноземною мовою (яку вивчав упродовж навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти), де висвітлює основні положення та результати свого наукового дослідження до 5 хвилин.

Після доповіді присутні члени ЕК ставлять студенту запитання, на які він дає короткі, чітко аргументовані відповіді. Потім зачитується відгук наукового керівника і рецензія на роботу, з якими студент знайомиться заздалегідь. На захисті бажана присутність наукового керівника і рецензента.

Після закінчення публічного захисту члени ЕК на засіданні обговорюють результати захисту і більшістю голосів виносять рішення про оцінку роботи за національною шкалою та за шкалою ECTS. За умови, коли голоси членів ЕК розділилися порівну, вирішальним для прийняття остаточного рішення є голос голови ЕК.

При оцінюванні кваліфікаційної роботи до уваги беруться:

- зміст дослідження;
- оформлення кваліфікаційної роботи;
- доповідь і презентація;
- відповіді на запитання членів ЕК і присутніх;
- відповіді на зауваження рецензентів;

відгук наукового керівника.

При незадовільній оцінці бакалаврська робота не зараховується і диплом про закінчення ЗВО не видається.

У випадку незгоди з оцінкою ЕК за кваліфікаційну бакалаврську роботу, відповідно до Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи ЕК в ЧНУ ім. Ю Федьковича, здобувач має право подати апеляцію (<http://www.chnu.cv.ua/index.php?page=ua/scienc/02%20osvitniad/02>).

Позитивна оцінка Екзаменаційної комісії прилюдного захисту бакалаврської дипломної роботи студентом є підставою для присвоєння йому кваліфікації «бакалавра з туризму» за спеціальністю «Туризм» і вручення диплому першого освітнього рівня (бакалаврського).

Оцінка бакалаврської дипломної роботи, виставлена ЕК, та рішення про присвоєння кваліфікації випускників оформляються в заліковій книжці секретарем і підтверджуються підписами голови і членів ЕК.

Секретар ЕК, реєструє бакалаврську роботу у спеціальному журналі навчальної частини, після чого роботи здаються до архіву університету.

Електронний варіант бакалаврських дипломних робіт виставляється на офіційному сайті випускової кафедри (кафедри географії та менеджменту туризму) та подається до репозитарію університету.

2. Порядок організації роботи екзаменаційного комісії

До комплексного кваліфікаційного іспиту допускаються лише ті студенти, які виконали навчальний план. Зміст колонки «студенти» може змінюватися.

Дата складання іспиту	Іспит	Час та місце проведення	ПІП студента	Група
14.06.2023 (середа)	Передатестаційна консультація	on line у режимі Google Meet https://meet.google.com/shi-xfke-gun	Відпов. за проведення – зав. кафедри географії та менеджменту туризму, доц. Король О.Д., секретар ЕК - доц. Круль Г.Я.	
Заочна форма				
16.06.2023 (П'ятниця)	ТЕСТУВАННЯ	9.00-12.00 (on line на платформі MOODLE)	Григорак Каріна Володимирівна Куруц Марина Василівна Незнайомий Мар'ян Євгенович Рябий Максим Геннадійович Сорочан Ангеліна Василівна Стрільчук Таїсія Юріївна Щербак Кароліна Валентинівна	410 410 410 410 410 410 410
16.06.2023 (П'ятниця)	ТЕСТУВАННЯ	9.00-12.00 (корпус 4, ауд. 26, комп'ютерний клас)	Боб Вікторія Володимирівна Ілащук Яна Василівна Калинюк Діана Миколаївна Козмуляк Олександра Віталіївна Нікіфорова Ганна Олексіївна Палійчук Інна Ігорівна	410 410 410 410 410 410

			Пендрік Настасія Валеріївна	410
			Ровда Валентина Володимирівна	410
			Горжовська Анастасія Іллівна	410
20.06.2023 (Вівторок)	ЗАХИСТ КВАЛІФІКА ЦІЙНИХ РОБІТ	9.00-11.30 (корп. 4, ауд. 7)	Боб Вікторія Володимирівна	410
			Ілащук Яна Василівна	410
			Калинюк Діана Миколаївна	410
			Козмуляк Олександра Віталіївна	410
			Нікіфорова Ганна Олексіївна	410
		11.30-13.00 (on line у режимі Google Meet https://meet.google.com/shi-xfke-gun	Григорак Каріна Володимирівна	410
			Куруц Марина Василівна	410
			Незнайомий Мар'ян Євгенович	410
21.06.2023 (Середа)	ЗАХИСТ КВАЛІФІКА ЦІЙНИХ РОБІТ	9.00-11.00 (корп. 4, ауд. 7)	Палійчук Інна Ігорівна	410
			Пендрік Настасія Валеріївна	410
			Ровда Валентина Володимирівна	410
			Горжовська Анастасія Іллівна	410
		11.00-13.00 (on line у режимі Google Meet https://meet.google.com/shi-xfke-gun	Рябий Максим Геннадійович	410
			Сорочан Ангеліна Василівна	410
			Стрільчук Таїсія Юріївна	410
			Щербак Кароліна Валентинівна	410
Денна форма				
19.06.2023 (Понеділок)	ТЕСТУВАН НЯ	9.00-12.00 (платформа MOODLE)	1. Бурлака Владислав Володимир.	410
			2. Прокоп'юк Іванна Іванівна	410
			3. Талавера Анастасія Володимир.	410
			4. Хalamандро Віталій Мирославо	410
			5. Катальчук Юлія Романівна	412
			6. Клевчук Ольга Валентинівна	412
			7. Митряк Марія Анатоліївна	412
		9.00-12.00 (корпус 4, ауд. 26, комп'ютерний клас)	1. Бойчук Ольга Василівна	410
			2. Босовик Максим Миколайович	410
			3. Брагар Олександра Олександр.	410
			4. Генкул Світлана Юріївна	410
			5. Жадан Діана Ігорівна	410
			6. Карпо Юлія Юріївна	410
			7. Карча Тетяна Петрівна	410
			8. Кузнецова Тетяна Миколаївна	410
			9. Моток Денис Володимирович	410
			10. Николайчук Петро Іванович	410
			11. Ніколайчук Олександр Микол.	410
			12. Очич Марія Русланівна	410
			13. Параскинюк Юліана Ігорівна	410

19.06.2023 (Понеділок)	ТЕСТУВАННЯ	12.30-15.30 (корпус 4, ауд. 26, комп'ютерний клас)	1. Романюк Анна Романівна	410
			2. Слободян Ксенія Павлівна	410
23.06.2023 (П'ятниця)	ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	9.00-14.30 (корп. 4, ауд. 7)	3. Томашук Ростислав Васильович	410
			4. Усьян Назар В'ячеславович	410
24.06.2023 (Субота)	ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ	14.30-15.00 (on line у режимі Google Meet https://meet.google.com/shi-xfke-gun	5. Бойчук Тетяна Тарасівна	412
			6. Грицюк Ольга Петрівна	412
		9.00-12.00 (корп. 4, ауд. 7)	7. Джура Марія Ігорівна	412
			8. Єремій Ірина Юріївна	412
		12.00-15.00 (on line у режимі Google Meet https://meet.google.com/shi-xfke-gun)	9. Каліщук Юлія Романівна	412
			10. Краснов Євгеній Олександров.	412
			11. Маловік Олександр Олександ.	412
			12. Стринадко Катерина Михайл.	412
			13. Чикурлій Ганна Євгеніївна	412
			14. Яковлєва Анна Едуардівна	412
			1. Бойчук Ольга Василівна	410
			2. Босовик Максим Миколайович	410
			3. Брагар Олександра Олександ.	410
			4. Генкул Світлана Юріївна	410
			5. Жадан Діана Ігорівна	410
			6. Карпо Юлія Юріївна	410
			7. Карча Тетяна Петрівна	410
			8. Кузнецова Тетяна Миколаївна	410
			9. Моток Денис Володимирович	410
			10. Николайчук Петро Іванович	410
			11. Ніколайчук Олександр Микол.	410
			12. Бурлака Владислав Володим.	410
			1. Очич Марія Русланівна	410
			2. Параскинюк Юліана Ігорівна	410
			3. Романюк Анна Романівна	410
			4. Слободян Ксенія Павлівна	410
			5. Томашук Ростислав Васильов.	410
			6. Усьян Назар В'ячеславович	410
			7. Прокоп'юк Іванна Іванівна	410
			8. Талавера Анастасія Володимир.	410
			9. Халамандро Віталій Мирослав.	410
			10. Катальчук Юлія Денисівна	412
			11. Клевчук Ольга Валентинівна	412
			12. Митряк Марія Анатоліївна	412

25.06.2023 (Неділя)	ЗАХИСТ КВАЛІФІКА- ЦІЙНИХ РОБІТ	9.00-14.30 (корп. 4, ауд. 7)	1. Бойчук Тетяна Тарасівна	412
			2. Грицюк Ольга Петрівна	412
			3. Джура Марія Ігорівна	412
			4. Єремій Ірина Юріївна	412
			5. Каліщук Юлія Романівна	412
			6. Краснов Євгеній Олександров.	412
			7. Маловік Олександр Олександ.	412
			8. Стринадко Катерина Михайл.	412
			9. Чикурлій Ганна Євгеніївна	412
			10. Яковлєва Анна Едуардівна	412

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів захисту випускової кваліфікаційної роботи здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань (за національною (4-балльною) шкалою, 100-балльною університетською та шкалою ЄКТС).

При визначенні оцінки випускної кваліфікаційної роботи береться до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів.

Максимальна оцінка за захист бакалаврської роботи може складати 100 балів. Вона формується з рівноцінних між собою елементів:

- 1) оцінки самого тексту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи, який повинен мати усі атрибутивні складові (відповідну структуру) та розкривати тему дослідження;
- 2) оцінки тексту доповіді та презентації (українською та іноземною мовами);
- 3) оцінки відповідей на поставлені запитання;
- 4) оцінки рецензента.

Оцінювання результатів захисту випускних кваліфікаційних бакалаврських робіт здійснюється за попередньо прийнятими критеріями оцінювання у порядку, передбаченому прийнятою в університеті системою контролю знань (за національною шкалою та 100-балльною шкалою ECTS).

Таблиця відповідності результатів захисту кваліфікаційної роботи за різними шкалами і критерії оцінювання

Сума балів за 100-балльною шкалою	Оцінка в ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка має дослідницький характер, оформлена відповідно до вимог даних методичних рекомендацій, матеріал	Високий	відмінно

		викладено у логічній послідовності з обґрунтованими висновками. БДР має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. Під час захисту здобувач показує ґрунтовні знання з теми дослідження, аргументує дослідження та вносить рекомендації, використовує власну презентацію, впевнено відповідає на поставлені запитання.		
80-89	B	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить дослідницький характер, оформленна за вимогами Зміст роботи викладено послідовно з відповідними висновками. БДР має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. Студент вільно орієнтується в темі дослідження, використовує презентацію, без особливих труднощів відповідає на поставлені запитання. У тексті роботи є деякі неточності.	Dостатній	добре
70-79	C	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить дослідницький характер, оформленна за вимогами. Робота має позитивні відгуки наукового керівника та рецензента. Однак, у рецензії є зауваження. При захисті роботи студент показує знання з питань теми, оперує даними дослідження, під час доповіді використовує презентацію, відповідає на поставлені запитання з деякими неточностями. У роботі є лише незначні погрішності		
60-69	D	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить дослідницький характер, оформленна за вимогами, але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно. Робота має зауваження рецензента щодо змісту та методики. Інформативність презентації недостатня та не завжди відповідає текстовому супроводу здобувача. Основні тези роботи розкриті, однак недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації. При захисті студент виявляє невпевненість, показує слабкі знання питань теми, не завжди дає вичерпні аргументовані відповіді на запитання.		
50-59	E	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка носить дослідницький характер, оформленна за вимогами, які пред'являються до кваліфікаційних робіт, але матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота має значні зауваження рецензента щодо змісту та методики. До захисту підготовлена презентація доповіді, але наочна інформація не коментується. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, висновки нечіткі та відсутні рекомендації. При захисті здобувач виявляє невпевненість, не дає вичерпних відповідей на запитання членів ЕК. Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.	Середній	адовільно
35-49	FX	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не	Низький	незадовільно

		відповідає вимогам, які пред'являються до кваліфікаційних робіт. У відгуках наукового керівника і рецензента є критичні зауваження. Відсутня презентація доповіді. При захисті кваліфікаційної роботи здобувач припускає грубі помилки. Не може дати чіткої відповіді на запитання членів ЕК.		
1-34	F	Оцінка виставляється за кваліфікаційну роботу, яка не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам до написання БДР. У роботі відсутні висновки, не розкриті завдання дослідження. Відгуки наукового керівника і рецензента містять критичні зауваження. До захисту не підготовлена презентація та під час самого захисту БДР здобувач вищої освіти не може відповісти на жодне поставлене запитання.		

Здобувача вищої освіти, який на захисті бакалаврської роботи отримав незадовільну оцінку, відраховують з університету. Здобувача, який не захистив кваліфікаційну роботу, допускають до повторного захисту впродовж трьох років після закінчення університету.

У випадку, якщо студент не з'явився на засідання ЕК для захисту випускної кваліфікаційної роботи, у протоколі зазначається, що він неатестований у зв'язку з неявкою на засідання. Якщо студент не з'явився на засідання ЕК з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата захисту випускної кваліфікаційної роботи під час роботи Екзаменаційної комісії.

4. Склад екзаменаційної комісії

Голова комісії **Савчук Анастасія Іванівна** – власниця туристичної агенції „Маленька подорож”

Члени комісії:

1. Король О.Д. – докт. геогр. наук, доц., завідувач кафедри географії та менеджменту туризму;

2. Бортник С.Б. – асистент кафедри іноземних мов для природничих факультетів;

3. Аніпко Н.П. – канд. геогр. наук, доц. кафедри географії та менеджменту туризму;

4. Єремія Г.І. – канд. геогр. наук, асист. кафедри економічної географії та екологічного менеджменту.

Секретар ЕК Круль Г.Я. – канд. геогр. наук, доц. кафедри географії та менеджменту туризму.

Голова ЕК

Декан географічного факультету

Анастасія САВЧУК

Мирoslav ЗАЯЧУК